

บทที่ 5

สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ

เป็นการเขียนรายงานสรุปที่ค้นพบ พิสูจน์ผลจนเป็นที่ประจักษ์ ในประเด็นต่าง ๆ
ดังนี้

สรุปการจัดทำโครงการ (นำภาพรวมของการจัดทำโครงการโดยนำเนื้อหาสาระในบทที่ 1-3
มาเขียนสรุปในภาพรวมอย่างกระชับ)

.....
.....
.....

สรุปผลการจัดทำโครงการ (เขียนสรุปว่าค้นพบประเด็นสำคัญที่ต้องการศึกษาอะไรอย่างไรบ้าง
โดยนำเนื้อหาในบทที่ 4 มาสรุปอย่างกระชับ)

.....
.....
.....

อภิปรายผลการจัดทำโครงการ (เขียนรายงานการจัดทำโครงการครั้งนี้ว่า มีผลออกมาเป็นเช่นไร
เป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ อย่างไร)

.....
.....
.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ข้อเสนอแนะ ประกอบไปด้วย ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สนใจ
- ข้อเสนอแนะที่ผู้เรียนคนอื่น ๆ จะจัดทำโครงการต่อยอดออกไปอย่างไร
- อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำโครงการในเรื่องเดียวกัน

.....
.....
.....

บรรณานุกรม

ใส่รายชื่อหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่ผู้จัดทำโครงการได้ใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า หรืออ้างอิงในการจัดทำโครงการครั้งนี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่แหล่งวิทยากร และทำให้ผู้ที่สนใจไปศึกษาเรื่องต่าง ๆ เพื่อเพิ่มเติมรายละเอียดได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

เป็นส่วนของเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเนื้อหาที่เสนอในแต่ละบทของรายงานของโครงการ แต่เป็นส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการที่ทำให้เนื้อหาสาระของการจัดทำโครงการมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น การนำมาจัดทำไว้ในภาคผนวกจะทำให้ผู้อ่านทราบรายละเอียดในเชิงลึกสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ที่มา : ถวัลย์ มาศจรัส และมณี เรืองขำ. (28-44 : 2549)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- ถวัลย์ มาศจรัส และมณี เรืองขำ. แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโครงการ
(Project) กรุงเทพมหานคร : บริษัท สำนักพิมพ์ธารอักษร จำกัด, 2549.
- บุญเลี้ยง ทุ่มทอง. แนวทางการพัฒนาการสอนกระบวนการคิด. มหาสารคาม :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- วิเชียร ไชยบัง. โรงเรียนนอกกะลา ปฏิบัติการศึกษา ณ โรงเรียนลำปลายมาศพัฒนา
ยกกำลัง 2. พิมพ์ครั้งที่ 10 มหาสารคาม : อภิชาติการพิมพ์, 2554.
- วิมลศรี สุวรรณรัตน์ และมาชะ ทิพย์ศิริ. โครงการวิจัย. กรุงเทพฯ : บริษัทพัฒนา
คุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด, 2543.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนา
คุณภาพของเยาวชน. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิควิธีคิด,
2554.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ. กรุงเทพฯ : สกศ,
2550.

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

คำชี้แจง

การตอบแบบสอบถามให้ตอบตรงตามความคิดเห็นของท่าน คำตอบของท่านจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายใด ๆ ต่อท่านและการปฏิบัติงานในโรงเรียน ขอให้ตอบครบทุกข้อ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ () ชาย () หญิง
2. อายุราชการ () ต่ำกว่า 10 ปี () 10 ปีขึ้นไป
3. วุฒิทางการศึกษาสูงสุด () ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี
4. ระดับชั้นที่สอน () ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3
() ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6
() ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3
5. ระยะเวลาในการใช้โครงงานในการจัดการเรียนรู้ () ไม่เคย () 1-5 ปี
() 6-10 ปี () 10 ปีขึ้นไป
6. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน () ประชุม/อบรม () การนิเทศ
() ศึกษาดูงาน
อื่นๆ (โปรดระบุ)

(สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 2 คำตอบ)

ตอนที่ 2 สภาพการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของบุคลากรโรงเรียนบ้านวังโพธิ์
อำเภอโกสุมพิสัย

แบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของบุคลากรโรงเรียนบ้านวังโพธิ์
อำเภอโกสุมพิสัย มีระดับคุณภาพ 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับสภาพการจัดการเรียนรู้มากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับสภาพการจัดการเรียนรู้มาก
- 3 หมายถึง ระดับสภาพการจัดการเรียนรู้ปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับสภาพการจัดการเรียนรู้น้อย
- 1 หมายถึง ระดับสภาพการจัดการเรียนรู้ที่น้อยที่สุด

รายการ	ระดับสภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
สภาพจริงในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน					
1. ขั้นตอนการคิดหรือเลือกหัวเรื่อง					
1.1 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเอง
1.2 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของนักเรียน
1.3 นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความน่าสนใจ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
2. ขั้นตอนการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง					
2.1 ท่านเห็นว่านักเรียนเลือกศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสม
2.2 ท่านเห็นว่านักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆได้เหมาะสม
3. ขั้นตอนการเขียนเค้าโครงของโครงงาน					
3.1 ท่านเห็นว่านักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ขอบเขตการศึกษา ได้เหมาะสม
3.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเสนอแนวทาง ออกแบบการทำโครงงาน ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์
3.3 ท่านเห็นว่านักเรียนร่วมกับการวางแผนในการรวบรวมข้อมูลและการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
4. ขั้นตอนการปฏิบัติโครงงาน					
4.1 ท่านเห็นว่านักเรียนลงมือทำโครงงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้
4.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้รวบรวมผลการทำโครงงานโดยการจดบันทึกและเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุง

(ต่อ)

รายการ	ระดับสภาพ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผลการทำโครงการ
4.3 ท่านเห็นว่านักเรียนสามารถทำโครงการตามขั้นตอนเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้เหมาะสม
5. ขั้นตอนการเขียนรายงาน					
5.1 ในการเขียนรายงานผลที่ได้จากการทำโครงการตามหัวข้อที่กำหนดไว้ได้สมบูรณ์
5.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเขียนรายงานโครงการมีความชัดเจนและรัดกุมของภาษาที่ใช้ได้เหมาะสม
6. ขั้นตอนการแสดงผลงาน					
6.1 ท่านเห็นว่านักเรียนจัดทำแผ่นป้ายแสดงผลงานและมีเนื้อหาประกอบครบถ้วน
6.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้นำเสนอผลงานด้วยวาจาเป็นขั้นตอนสมบูรณ์ มีการตอบคำถามถูกต้องสมบูรณ์และชัดเจน
6.3 ท่านเห็นว่านักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

.....

- คำชี้แจง** 1. แบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานของบุคลากร เป็นชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก มีทั้งหมด 20 ข้อ ใช้เวลา 30 นาที
2. ให้ทำเครื่องหมาย X ทับบนตัวเลือก ก ข ค หรือ ง โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว
1. โครงงาน มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. การศึกษาเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมา
 - ข. การศึกษาเรื่องราวที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
 - ค. การศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ครูผู้สอนกำหนดให้ โดยผู้เรียนค้นหาคำตอบด้วยตนเอง
 - ง. การศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ผู้เรียนเกิดความสนใจศึกษาและหาคำตอบด้วยตนเอง
 2. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกในการทำโครงงาน
 - ก. ขั้นการเก็บข้อมูล
 - ข. ขั้นการเขียนเค้าโครงของโครงงาน
 - ค. ขั้นตอนการคิดและเลือกหัวเรื่อง
 - ง. ขั้นการปฏิบัติโครงงาน
 3. ใครมีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการกำหนดหัวเรื่องในการทำโครงงาน
 - ก. นักเรียน
 - ข. ครูผู้สอน
 - ค. ผู้อำนวยการโรงเรียน
 - ง. ผู้ปกครองนักเรียน
 4. ข้อใดเป็นขั้นตอนการคิดและเลือกหัวเรื่องในการทำโครงงาน
 - ก. เป็นการศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษา
 - ข. เป็นการหาหัวข้อในการศึกษาที่สนใจ อยากรู้อยากเห็นของนักเรียน
 - ค. เป็นกิจกรรมที่มีการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อค้นหาคำตอบ
 - ง. เป็นการวางแผนในการศึกษาค้นคว้า ตลอดจนดำเนินงานการเก็บรวบรวมข้อมูล
 5. ข้อใดเป็นหัวเรื่องโครงงานประเภทการสำรวจและรวบรวมข้อมูล
 - ก. โครงงานรวบรวมข้อมูลทั่ว ๆ ไปของชุมชน
 - ข. โครงงานสร้างหุ่นยนต์ช่วยทำงานบ้าน
 - ค. โครงงานพัฒนาระบบดินและน้ำ
 - ง. โครงงานทดลองทำไข่เค็มสูตรใหม่

6. การศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษา รวมทั้งการขอคำปรึกษาหรือข้อมูลต่าง ๆ จากผู้ทรงคุณวุฒิ จัดอยู่ในขั้นตอนใดของการทำโครงการงาน
- การคิดและเลือกหัวเรื่อง
 - การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - การปฏิบัติโครงการงาน
 - การเขียนรายงาน
7. “โครงการสำรวจจุดอ่อนปู้ตา ป่าชุมชน” นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลจากแหล่งความรู้ใดได้เหมาะสมที่สุด
- หนังสือเรียน
 - ห้องสมุดโรงเรียน
 - ผู้ใหญ่บ้าน
 - ปราชญ์ชาวบ้าน
8. ห้องสมุดเป็นแหล่งข้อมูลในการทำโครงการงานประเภทใด
- ประเภทการสำรวจรวบรวมข้อมูล
 - ประเภทการทดลอง
 - ประเภทสิ่งประดิษฐ์
 - ประเภททฤษฎี
9. ในการเขียนชื่อโครงการในเค้าโครงของโครงการงานจะต้องระบุอะไรบ้าง
- ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร
 - ทำอะไร ที่ไหน กับใคร
 - ทำอะไร เมื่อไร อย่างไร
 - ทำอะไร กับใคร เพื่ออะไร
10. สมมติฐานของการศึกษาโครงการงาน จะต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องใด
- เหตุผลและความคาดหวัง
 - สิ่งที่ต้องการให้เกิดเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการงาน
 - สิ่งที่คาดว่าจะเกิดเมื่อสิ้นสุดการทำโครงการงาน
 - สภาพของผลที่ต้องการให้เกิด ทั้งที่เป็นผลผลิต กระบวนการและผลกระทบ
11. ลำดับขั้นตอนการทำเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ จะปรากฏในส่วนใดของเค้าโครงของโครงการงาน
- หลักการและเหตุผล
 - ขั้นตอนการดำเนินงาน
 - ปฏิบัติโครงการงาน
 - ผลที่คาดว่าจะได้รับ

12. วัน เวลา และกิจกรรมการดำเนินงานต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นการทำโครงการ จะกล่าวไว้ในส่วนใดของเค้าโครงของโครงการ

- ก. ชื่อเรื่อง
- ข. ตัวแปร
- ค. ปฏิบัติโครงการ
- ง. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

13. ขั้นตอนใดที่ต้องมีการจัดบันทึกข้อมูลต่าง ๆ อย่างละเอียด วิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ระเบียบ

- ก. การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- ข. การปฏิบัติโครงการ
- ค. การเขียนรายงาน
- ง. การแสดงผลงาน

14. ใครมีบทบาทสำคัญที่สุดในขั้นตอนการปฏิบัติโครงการ

- ก. ครูผู้สอน
- ข. ผู้ปกครองนักเรียน
- ค. ผู้อำนวยการโรงเรียน
- ง. นักเรียน

15. หัวข้อใดปรากฏในเฉพาะการเขียนรายงานโครงการ

- ก. บทคัดย่อ
- ข. ผู้ทำโครงการ
- ค. แหล่งข้อมูล
- ง. วัสดุอุปกรณ์

16. ข้อใดกล่าวถึงการเขียนรายงานโครงการได้ถูกต้องที่สุด

- ก. การเสนอผลงานที่นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้ามาโดยตลอดจนงานเสร็จสมบูรณ์
- ข. การลำดับขั้นตอนการทำงานตั้งแต่ต้นจนงานเสร็จสมบูรณ์
- ค. การนำเสนอสภาพของผลที่ต้องการให้เกิด ทั้งที่เป็นผลผลิต กระบวนการและ

ผลกระทบ

- ง. การนำเสนอผลงานเพื่อสะท้อนการทำงานของนักเรียน

17. ข้อใดเป็นลักษณะการเขียนบทคัดย่อ ในการเขียนรายงานโครงการ

- ก. ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ ความเป็นมาและความสำคัญ การดำเนินงาน
- ข. ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ สมมติฐาน การดำเนินงาน
- ค. ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน ผลที่ได้รับจากการทำโครงการ
- ง. ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ สมมติฐาน ผลที่ได้รับจากการทำโครงการ

18. การนำเสนอโครงการมีความสำคัญอย่างไร
- ก. เป็นการสะท้อนความคิดเห็นของนักเรียน
 - ข. เป็นการสะท้อนการทำงานของนักเรียน ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ทำ
 - ค. เป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้
 - ง. เป็นการสะท้อนการศึกษาองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการศึกษา
19. ข้อใดไม่ใช่การแสดงผลงาน
- ก. การจัดทำเอกสาร
 - ข. การจัดนิทรรศการ
 - ค. การทำแผนโครงการ
 - ง. การจัดทำเค้าโครงของโครงการ
20. ข้อใดเป็นลักษณะการประเมินโครงการ
- ก. การวัดและประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้
 - ข. การวัดและประเมินผลตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - ค. การวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
 - ง. การวัดและประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้

เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง การพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

1. ง	2. ค	3. ก	4. ข	5. ก
6. ข	7. ง	8. ก	9. ง	10. ค
11. ข	12. ค	13. ข	14. ง	15. ก
16. ก	17. ค	18. ข	19. ง	20. ค

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ
โรงเรียนบ้านวังโพน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

กลุ่มสาระการเรียนรู้..... ชั้น..... เรื่อง.....
แผนการจัดการเรียนรู้ที่..... วันที่..... เดือน..... พ.ศ. จำนวน..... ชั่วโมง

ระดับปฏิบัติ	ระดับ 5 หมายถึง ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบโครงการได้มากที่สุด
	ระดับ 4 หมายถึง ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบโครงการได้มาก
	ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบโครงการได้ปานกลาง
	ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบโครงการได้น้อย
	ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติการจัดการเรียนรู้แบบโครงการได้น้อยที่สุด
เกณฑ์การประเมิน	ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับปฏิบัติได้มากที่สุด
	ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติได้มาก
	ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติได้ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติได้น้อย
	ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับปฏิบัติได้น้อยที่สุด

รายการ	ระดับปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. สาระสำคัญ					
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
3. เนื้อหาสาระการเรียนรู้					
4. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ					
4.1 ขั้นตอนการคิดหรือเลือกหัวเรื่อง					
1) นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเอง					
2) นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน					
3) นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความน่าสนใจ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม					

รายการ	ระดับปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>4.2 ขั้นตอนการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>1) นักเรียนเลือกศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสม</p> <p>2) นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆได้เหมาะสม</p> <p>4.3 ขั้นตอนการเขียนเค้าโครงของโครงการ</p> <p>1) นักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษาได้เหมาะสม</p> <p>2) นักเรียนเสนอแนวทางออกแบบการทำโครงการ ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์</p> <p>3) นักเรียนร่วมกันวางแผนในการรวบรวมข้อมูลและการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ</p> <p>4.4 ขั้นตอนการปฏิบัติโครงการ</p> <p>1) นักเรียนลงมือทำโครงการตามขั้นตอนที่วางแผนไว้</p> <p>2) นักเรียนได้รวบรวมผลการทำโครงการโดยการจดบันทึกและเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุง ผลการทำโครงการ</p> <p>3) นักเรียนสามารถทำโครงการตามขั้นตอนเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้เหมาะสม</p> <p>4.5 ขั้นตอนการเขียนรายงาน</p> <p>1) นักเรียนการเขียนรายงานผลที่ได้จากการทำโครงการ ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ได้สมบูรณ์</p> <p>2) นักเรียนเขียนรายงานโครงการมีความชัดเจนและรัดกุมของภาษาที่ใช้ได้เหมาะสม</p>					

รายการ	ระดับปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4.6 ขั้นตอนการแสดงผลงาน 1) นักเรียนจัดทำแผ่นป้ายแสดงผลงานและมีเนื้อหาประกอบครบถ้วน 2) นักเรียนได้นำเสนอผลงานด้วยวาจาเป็นขั้นตอนสมบูรณ์ มีการตอบคำถามถูกต้องสมบูรณ์ และชัดเจน 3) นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ					
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้					
6. การวัดและประเมินผล					
รวม					

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

ลงชื่อ (.....) ผู้ประเมิน
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินโครงงานของนักเรียน

กลุ่มที่ ชั้น ชื่อโครงงาน

รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
1. รายงานโครงงาน					
1.1 รูปเล่มรายงานมีส่วนประกอบครบถ้วน
1.2 เสร็จตามเวลาที่กำหนด
2. ความสำคัญของโครงงาน					
2.1 ความน่าสนใจ
2.2 ประโยชน์การนำไปใช้
3. การดำเนินการ					
3.1 การวางแผนการเตรียมการ
3.2 สอดคล้องกับบทเรียน
3.3 เหมาะสมกับวัยของนักเรียน
3.4 สอดคล้องกับจุดประสงค์ของโครงงาน
3.5 ความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่ม
4. เนื้อหา					
4.1 การรวบรวมข้อมูล
4.2 การสรุปข้อมูลเป็นองค์ความรู้
5. การนำเสนอ					
5.1 การใช้ภาษาในการนำเสนอ
5.2 การสื่อความหมายให้เข้าใจ
รวม

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อ

ผู้ประเมิน

(.....)

ภาคผนวก ง
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

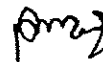
ตารางภาคผนวกที่ 1 ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้โดย
ผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
<p>1. ขั้นตอนการคิดหรือเลือกหัวเรื่อง</p> <p>1.1 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเอง</p> <p>1.2 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถของนักเรียน</p> <p>1.3 นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องที่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ความน่าสนใจ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>		
<p>2. ขั้นตอนการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.1 ท่านเห็นว่านักเรียนเลือกศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสม</p> <p>2.2 ท่านเห็นว่านักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆได้ เหมาะสม</p>	<p>✓</p>	<p>✓</p>	
<p>3. ขั้นตอนการเขียนเค้าโครงของโครงการงาน</p> <p>3.1 ท่านเห็นว่านักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษาได้ เหมาะสม</p> <p>3.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเสนอแนวทางออกแบบการทำโครงการงาน ได้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์</p> <p>3.3 ท่านเห็นว่านักเรียนร่วมกันวางแผนในการรวบรวมข้อมูลและ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>		
<p>4. ขั้นตอนการปฏิบัติโครงการงาน</p> <p>4.1 ท่านเห็นว่านักเรียนลงมือทำโครงการงานตามขั้นตอนที่วางแผนไว้</p> <p>4.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้รวบรวมผลการทำโครงการงานโดยการจด บันทึกและเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุง ผลการทำโครงการงาน</p> <p>4.3 ท่านเห็นว่านักเรียนสามารถทำโครงการงานตามขั้นตอนเสร็จภายใน กำหนดระยะเวลาได้เหมาะสม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>		

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
5. ขั้นตอนการเขียนรายงาน			
5.1 ในการเขียนรายงานผลที่ได้จากการทำโครงการ ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ได้สมบูรณ์	✓		
5.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเขียนรายงานโครงการมีความชัดเจนและรัดกุมของภาษาที่ใช้ได้เหมาะสม	✓		
6. ขั้นตอนการแสดงผลงาน			
6.1 ท่านเห็นว่านักเรียนจัดทำแผ่นป้ายแสดงผลงานและมีเนื้อหาประกอบครบถ้วน	✓		
6.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้นำเสนอผลงานด้วยวาจาเป็นขั้นตอนสมบูรณ์ มีการตอบคำถามถูกต้องสมบูรณ์ และชัดเจน	✓		
6.3 ท่านเห็นว่านักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ	✓		

หมายเหตุ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ

ผู้เชี่ยวชาญ

(นายไพฑูรย์ ชาปัด)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังโพน

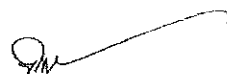
ตารางภาคผนวกที่ 2 ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
<p>1. ขั้นตอนการคิดหรือเลือกหัวเรื่อง</p> <p>1.1 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเอง</p> <p>1.2 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน</p> <p>1.3 นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความน่าสนใจ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>✓</p>	
<p>2. ขั้นตอนการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.1 ท่านเห็นว่านักเรียนเลือกศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสม</p> <p>2.2 ท่านเห็นว่านักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆได้เหมาะสม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>		
<p>3. ขั้นตอนการเขียนเค้าโครงของโครงการ</p> <p>3.1 ท่านเห็นว่านักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษาได้เหมาะสม</p> <p>3.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเสนอแนวทางออกแบบการทำโครงการ ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์</p> <p>3.3 ท่านเห็นว่านักเรียนร่วมกันวางแผนในการรวบรวมข้อมูลและการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>		
<p>4. ขั้นตอนการปฏิบัติโครงการ</p> <p>4.1 ท่านเห็นว่านักเรียนลงมือทำโครงการตามขั้นตอนที่วางแผนไว้</p> <p>4.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้รวบรวมผลการทำโครงการโดยการจดบันทึกและเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุง ผลการทำโครงการ</p> <p>4.3 ท่านเห็นว่านักเรียนสามารถทำโครงการตามขั้นตอนเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้เหมาะสม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>✓</p>	

รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
5. ขั้นตอนการเขียนรายงาน			
5.1 ในการเขียนรายงานผลที่ได้จากการทำโครงการ ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ได้สมบูรณ์	✓		
5.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเขียนรายงานโครงการมีความชัดเจนและรัดกุมของภาษาที่ใช้ได้เหมาะสม	✓		
6. ขั้นตอนการแสดงผลงาน			
6.1 ท่านเห็นว่านักเรียนจัดทำแผ่นป้ายแสดงผลงานและมีเนื้อหาประกอบครบถ้วน	✓		
6.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้นำเสนอผลงานด้วยวาจาเป็นขั้นตอนสมบูรณ์ มีการตอบคำถามถูกต้องสมบูรณ์ และชัดเจน	✓		
6.3 ท่านเห็นว่านักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ	✓		

หมายเหตุ +1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
0 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
-1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ

ผู้เชี่ยวชาญ

(นางจิราพร ผลสว่าง)

ตำแหน่ง คีษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ตารางภาคผนวกที่ 3 ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้โดย
ผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
1. ขั้นตอนการคิดหรือเลือกหัวเรื่อง			
1.1 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเอง	✓		
1.2 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเหมาะสมกับ ความรู้ความสามารถของนักเรียน	✓		
1.3 นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องที่มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ความน่าสนใจ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	✓		
2. ขั้นตอนการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง			
2.1 ท่านเห็นว่านักเรียนเลือกศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสม	✓		
2.2 ท่านเห็นว่านักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆได้ เหมาะสม	✓		
3. ขั้นตอนการเขียนเค้าโครงของโครงการ			
3.1 ท่านเห็นว่านักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษาได้ เหมาะสม	✓		
3.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเสนอแนวทางออกแบบการทำโครงการ ได้ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	✓		
3.3 ท่านเห็นว่านักเรียนร่วมกันวางแผนในการรวบรวมข้อมูลและ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ	✓		
4. ขั้นตอนการปฏิบัติโครงการ			
4.1 ท่านเห็นว่านักเรียนลงมือทำโครงการตามขั้นตอนที่วางแผนไว้	✓		
4.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้รวบรวมผลการทำโครงการโดยการจด บันทึกและเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุง ผลการทำโครงการ		✓	
4.3 ท่านเห็นว่านักเรียนสามารถทำโครงการตามขั้นตอนเสร็จภายใน กำหนดระยะเวลาได้เหมาะสม	✓		

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
5. ขั้นตอนการเขียนรายงาน 5.1 ในการเขียนรายงานผลที่ได้จากการทำโครงการ ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ได้สมบูรณ์ 5.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเขียนรายงานโครงการมีความชัดเจนและรัดกุมของภาษาที่ใช้ได้เหมาะสม		✓	
6. ขั้นตอนการแสดงผลงาน 6.1 ท่านเห็นว่านักเรียนจัดทำแผ่นป้ายแสดงผลงานและมีเนื้อหาประกอบครบถ้วน 6.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้นำเสนอผลงานด้วยวาจาเป็นขั้นตอนสมบูรณ์ มีการตอบคำถามถูกต้องสมบูรณ์ และชัดเจน 6.3 ท่านเห็นว่านักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ	✓ ✓ ✓		

หมายเหตุ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ

ผู้เชี่ยวชาญ

(นายศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร)

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

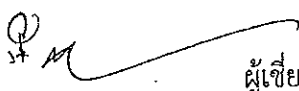
ตารางภาคผนวกที่ 4 ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้โดย
ผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
<p>1. ขั้นตอนการคิดหรือเลือกหัวเรื่อง</p> <p>1.1 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเอง</p> <p>1.2 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน</p> <p>1.3 นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความน่าสนใจ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>		
<p>2. ขั้นตอนการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.1 ท่านเห็นว่านักเรียนเลือกศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสม</p> <p>2.2 ท่านเห็นว่านักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆได้เหมาะสม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>		
<p>3. ขั้นตอนการเขียนเค้าโครงของโครงการ</p> <p>3.1 ท่านเห็นว่านักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษาได้เหมาะสม</p> <p>3.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเสนอแนวทางออกแบบการทำโครงการ ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์</p> <p>3.3 ท่านเห็นว่านักเรียนร่วมกันวางแผนในการรวบรวมข้อมูลและการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>		
<p>4. ขั้นตอนการปฏิบัติโครงการ</p> <p>4.1 ท่านเห็นว่านักเรียนลงมือทำโครงการตามขั้นตอนที่วางแผนไว้</p> <p>4.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้รวบรวมผลการทำโครงการโดยการจดบันทึกและเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุง ผลการทำโครงการ</p> <p>4.3 ท่านเห็นว่านักเรียนสามารถทำโครงการตามขั้นตอนเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้เหมาะสม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>		

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
5. ขั้นตอนการเขียนรายงาน			
5.1 ในการเขียนรายงานผลที่ได้จากการทำโครงการ ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ได้สมบูรณ์	✓		
5.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเขียนรายงานโครงการมีความชัดเจนและรัดกุมของภาษาที่ใช้ได้เหมาะสม		✓	
6. ขั้นตอนการแสดงผลงาน			
6.1 ท่านเห็นว่านักเรียนจัดทำแผ่นป้ายแสดงผลงานและมีเนื้อหาประกอบครบถ้วน	✓		
6.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้นำเสนอผลงานด้วยวาจาเป็นขั้นตอนสมบูรณ์ มีการตอบคำถามถูกต้องสมบูรณ์ และชัดเจน	✓		
6.3 ท่านเห็นว่านักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ	✓		

หมายเหตุ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ
 (นายวิชัย จรรยาขงค์)
 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังโพน

ตารางภาคผนวกที่ 5 ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้โดย
ผู้เชี่ยวชาญ

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
<p>1. ขั้นตอนการคิดหรือเลือกหัวเรื่อง</p> <p>1.1 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเอง</p> <p>1.2 ท่านได้ให้นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของนักเรียน</p> <p>1.3 นักเรียนกำหนดปัญหาหรือเลือกหัวเรื่องที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความน่าสนใจ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>		
<p>2. ขั้นตอนการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.1 ท่านเห็นว่านักเรียนเลือกศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องได้เหมาะสม</p> <p>2.2 ท่านเห็นว่านักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้อื่นๆได้เหมาะสม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p>		
<p>3. ขั้นตอนการเขียนเค้าโครงของโครงการ</p> <p>3.1 ท่านเห็นว่านักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตการศึกษาได้เหมาะสม</p> <p>3.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเสนอแนวทางออกแบบการทำโครงการ ได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์</p> <p>3.3 ท่านเห็นว่านักเรียนร่วมกันวางแผนในการรวบรวมข้อมูลและการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารและแหล่งเรียนรู้ต่างๆ</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>		
<p>4. ขั้นตอนการปฏิบัติโครงการ</p> <p>4.1 ท่านเห็นว่านักเรียนลงมือทำโครงการตามขั้นตอนที่วางแผนไว้</p> <p>4.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้รวบรวมผลการทำโครงการโดยการจดบันทึกและเสนอแนวทางแก้ไขปรับปรุง ผลการทำโครงการ</p> <p>4.3 ท่านเห็นว่านักเรียนสามารถทำโครงการตามขั้นตอนเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้เหมาะสม</p>	<p>✓</p> <p>✓</p> <p>✓</p>	<p>✓</p>	

รายการ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
5. ขั้นตอนการเขียนรายงาน 5.1 ในการเขียนรายงานผลที่ได้จากการทำโครงการ ตามหัวข้อที่กำหนดไว้ได้สมบูรณ์ 5.2 ท่านเห็นว่านักเรียนเขียนรายงานโครงการมีความชัดเจนและรัดกุมของภาษาที่ใช้ได้เหมาะสม		✓	
6. ขั้นตอนการแสดงผลงาน 6.1 ท่านเห็นว่านักเรียนจัดทำแผ่นป้ายแสดงผลงานและมีเนื้อหาประกอบครบถ้วน 6.2 ท่านเห็นว่านักเรียนได้นำเสนอผลงานด้วยวาจาเป็นขั้นตอนสมบูรณ์ มีการตอบคำถามถูกต้องสมบูรณ์ และชัดเจน 6.3 ท่านเห็นว่านักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการประเมินโครงการ	✓ ✓ ✓	✓	

หมายเหตุ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ

ผู้เชี่ยวชาญ

(นางหงษ์สา ดวงจันทร์โชติ)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

ตารางภาคผนวกที่ 6 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
1.1	+1	0	+1	+1	+1	0.80
1.2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
1.3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2.1	0	+1	+1	+1	+1	0.80
2.2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3.1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3.2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3.3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
4.1	+1	0	+1	+1	+1	0.80
4.2	+1	+1	0	+1	0	0.60
4.3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
5.1	+1	+1	0	+1	0	0.60
5.2	+1	+1	+1	0	+1	0.80
6.1	+1	+1	+1	+1	0	0.80
6.2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6.3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามสภาพการจัดการเรียนรู้โดยผู้เชี่ยวชาญมีค่า
ระหว่าง 0.60 – 1.00

ตารางภาคผนวกที่ 7 ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
1	✓		
2	✓		
3	✓		
4	✓		
5	✓		
6	✓		
7	✓		
8		✓	
9	✓		
10	✓		
11	✓		
12	✓		
13	✓		
14	✓		
15	✓		
16	✓		
17	✓		
18		✓	
19	✓		
20	✓		

- หมายเหตุ +1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
 -1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

ลงชื่อ

ผู้เชี่ยวชาญ

(นายไพฑูรย์ ชาปัด)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังโพธิ์

ตารางภาคผนวกที่ 8 ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
1	✓		
2	✓		
3	✓		
4		✓	
5	✓		
6	✓		
7	✓		
8	✓		
9	✓		
10	✓		
11		✓	
12	✓		
13	✓		
14	✓		
15	✓		
16	✓		
17	✓		
18	✓		
19	✓		
20	✓		

- หมายเหตุ +1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
 -1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

ลงชื่อ

ผู้เชี่ยวชาญ

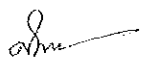
(นางจिरาพร ผลสว่าง)

ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ตารางภาคผนวกที่ 9 ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
1	✓		
2	✓		
3	✓		
4		✓	
5	✓		
6	✓		
7	✓		
8	✓		
9	✓		
10	✓		
11		✓	
12	✓		
13	✓		
14	✓		
15	✓		
16	✓		
17	✓		
18		✓	
19	✓		
20	✓		

- หมายเหตุ +1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
 -1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ
 (นายศักดิ์สิทธิ์ สีหลวงเพชร)
 ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

ตารางภาคผนวกที่ 10 ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
1	✓		
2	✓		
3		✓	
4	✓		
5	✓		
6	✓		
7	✓		
8		✓	
9	✓		
10	✓		
11	✓		
12	✓		
13	✓		
14	✓		
15		✓	
16	✓		
17	✓		
18	✓		
19	✓		
20	✓		

- หมายเหตุ +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
 -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ
 (นายวิชัย จรรยาสงค์)
 ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังโพธิ์

ตารางภาคผนวกที่ 11 ความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ		
	+1	0	-1
1	✓		
2	✓		
3		✓	
4	✓		
5	✓		
6	✓		
7	✓		
8	✓		
9	✓		
10	✓		
11	✓		
12	✓		
13	✓		
14	✓		
15		✓	
16	✓		
17	✓		
18	✓		
19	✓		
20	✓		

- หมายเหตุ +1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้น
 0 หมายถึง ไม่แนใจว่าข้อสอบวัดจุดประสงค์ข้อนั้นหรือไม่
 -1 หมายถึง แนใจว่าข้อสอบไม่ได้วัดจุดประสงค์ข้อนั้น

ลงชื่อ ผู้เชี่ยวชาญ
 (นางหงษ์สา ดวงจันทร์โชติ)
 ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

ตารางภาคผนวกที่ 12 ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC
	1	2	3	4	5	
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
3	+1	+1	+1	0	0	0.60
4	+1	0	0	+1	+1	0.60
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
8	0	+1	+1	0	+1	0.60
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
11	+1	0	0	+1	+1	0.60
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
15	+1	+1	+1	0	0	0.60
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
18	0	+1	0	+1	+1	0.60
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00

ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ มีค่าระหว่าง 0.60 – 1.00

ตารางภาคผนวกที่ 13 วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบ

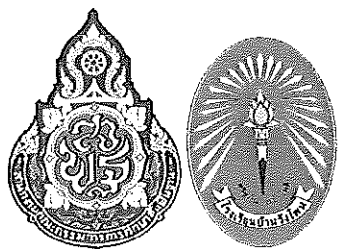
ข้อที่	p	B
1	0.64	0.73
2	0.72	0.72
3	0.76	0.76
4	0.76	0.76
5	0.64	0.64
6	0.88	1.00
7	0.80	0.15
8	0.80	0.83
9	0.84	0.88
10	0.80	0.91
11	0.56	0.26
12	0.68	0.77
13	0.80	0.91
14	0.76	0.11
15	0.72	0.06
16	0.80	0.15
17	0.84	0.84
18	0.76	0.76
19	0.76	0.76
20	0.72	0.72

ค่าความยากง่าย (p) ของแบบทดสอบระหว่าง 0.56 – 0.88 และค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบระหว่าง 0.06 – 1.00

ภาคผนวก จ
ตัวอย่างโครงงานของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

โครงการคุณธรรม

เรื่อง : วัยทีนยุคใหม่ หัวใจยอดกตัญญู (Newteenage gratefulness heart)

1. เด็กหญิงยุวรินทร์ สีสมสอน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เลขที่ 20
2. เด็กหญิงจิตดารัตน์ สายสุด	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เลขที่ 14
3. เด็กหญิงไอลดา อันมาก	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เลขที่ 10
4. เด็กหญิงกิตติยารัตน์ วงศ์ประเทศ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เลขที่ 18
5. เด็กหญิงสุวรรรัตน์ กุลมร	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เลขที่ 30

พระสงฆ์ที่ปรึกษา

พระครู ศรีวิฑูมิเมธี วัดป่าอรัญญิการาม บ้านโนนราษี

ครูที่ปรึกษาโครงการ

1. นางอำพร จรรยาอังค์	2. นายสรายุทธ เถาว์วันดี

โรงเรียนบ้านวังโพน

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาเขาไร่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

โครงการ คุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง วิทยายุคใหม่ หัวใจยอดกตัญญู เป็นโครงการ เพื่อจัดกิจกรรมพัฒนา ส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมพื้นฐาน และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดีของสังคม โดยมีจิตสำนึกที่ดียิ่ง ถูกต้องต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ซึ่งโครงการนี้มีการดำเนินกิจกรรมหลักรวมทั้งหมด 4 กิจกรรม เพื่อเป็นการบูรณาการทางด้าน ความรู้ ทักษะ กระบวนการต่างๆ ให้เกิดแก่นักเรียน ทั้งเป็นการส่งเสริม พัฒนาด้านทักษะในการดำเนินชีวิตจริงในสังคม ให้นักเรียนมีทักษะในการทำงาน การสำรวจข้อมูล การบันทึกและจดจำ การฝึกให้นักเรียนรู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง เสียสละ มีจิตอาสา รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ด้วยการทำกิจกรรม ตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของตนเอง อีกทั้งทำกิจกรรมโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน อันเป็นการฝึกหัดให้นักเรียนมีคุณธรรมไปในตัวด้วย จากการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ทั้ง 4 กิจกรรม ได้แก่

1. กิจกรรม เยี่ยมผู้สูงวัย ให้กำลังใจ ได้ความรู้คู่กับบุญ
2. กิจกรรม หมอ ม. ตัน ทุกคนจิตอาสา
3. กิจกรรม พบปัญหา วิทยุทันน้อยคอยแก้ไข
4. กิจกรรม สร้างสุขทางใจด้วยกองทุนบุญกตัญญู (รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์บริษัทจำลองของนักเรียน)

พบว่า นักเรียนผู้ทำโครงการสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนอื่นได้ โดยรวมแล้วนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ สามารถใช้พัฒนา ส่งเสริม และเป็นกิจกรรมที่สามารถใช้ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ สามารถแก้ปัญหาด้านความแตกต่างระหว่างบุคคล อีกทั้งช่วยลดปัญหาในครอบครัวและชุมชนของนักเรียนได้ในระดับหนึ่ง และจากการทำกิจกรรมตามโครงการของนักเรียนยังพบว่า นักเรียนมีความสนใจทางด้านการช่วยเหลือสังคมตามโอกาสที่เหมาะสม มีความรักและกตัญญูต่อผู้มีพระคุณนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานและการเสียสละ ของตนเอง มองเห็นคุณค่าและความสามารถของตนเองที่เกิดจากการทำงานร่วมกับเพื่อน ทำให้นักเรียนสนใจเข้าร่วมกิจกรรม จึงช่วยแก้ปัญหาด้านพฤติกรรมเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน ที่มีมักจะพบในสถานการณ์ปัจจุบันได้ดีอีกด้วย

กิตติกรรมประกาศ

โครงการ คุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง วิทยายุคใหม่ หัวใจยอดกตัญญู เรื่อง วิทยายุคใหม่ หัวใจยอดกตัญญู นี้สำเร็จได้ด้วยดีตามวัตถุประสงค์ คณะผู้จัดทำขอกราบนำสักการ พระครู ศรีวิฑูมิเมธี เจ้าอาวาสวัดป่าอรัญญิการาม บ้านโนนราศี ตำบลเขวไร่ ที่ให้ การอบรมและข้อคิดด้านหลักธรรมในการปฏิบัติงาน และคณะผู้จัดทำขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการ ไพฑูรย์ ขาปัด ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังโพน ที่ท่านได้ให้การสนับสนุนและให้กำลังใจในการจัดทำโครงการ ขอขอบคุณคุณครูอำพร จรรยาพงศ์ คุณครูสรายุทธ เถาว์วันดี คณะคุณครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนบ้านวังโพนทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจในการทำงานตามโครงการจนสำเร็จด้วยดี โดยเฉพาะคุณครูพันทอง เถาว์วันดี ที่ท่านได้ดูแลช่วยเหลือให้คำแนะนำในการจัดทำป้ายโครงการในครั้งนี้อย่างตลอดจนขอขอบคุณนายสุภาพ ผาบพุทธา นายกองค้การบริหารส่วนตำบลเขวไร่ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ที่อำนวยความสะดวกด้านข้อมูล รวมถึงผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ที่ให้การสนับสนุนการทำงานของคณะผู้จัดทำในครั้งนี้ จนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ด้วยดี

คณะผู้จัดทำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	
บทคัดย่อ	
ผังมโนทัศน์โครงงาน	
บทที่ 1 บทนำ	1
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 3 วิธีดำเนินการโครงงาน	11
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน	13
บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินการ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	15
เอกสารอ้างอิง	16
ภาคผนวก	17

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในสถานการณ์ปัจจุบันทุกอย่างมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตามสมัยเทคโนโลยี ประชากรทุกเพศทุกวัย ต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว จนไม่มีเวลาใส่ใจครอบครัวและดูแลสมาชิกในครอบครัวของตนเองทำให้ประสบปัญหาด้านสังคม ครอบครัวขาดความอบอุ่น โดยเฉพาะผู้สูงอายุและคนพิการถูกปล่อยให้เป็นผู้รับภาระในการเลี้ยงดูบุตรหลาน และดูแลครอบครัวแทนที่จะได้พักผ่อนตามวัย อีกทั้งสังคมไม่ให้ความสำคัญ เหมือนถูกมองว่าเป็นวัยฟุ้งเฟ้อ เป็นภาระของสมาชิกในครอบครัว ตอนแรกผู้สูงอายุเป็นผู้เลี้ยงดูบุตรหลาน แต่สุดท้ายมักจะกลายเป็นผู้ถูกทอดทิ้ง เหมือนกับไม่มีความสำคัญในสังคม เยาวชนเป็นกำลังสำคัญและเป็นอนาคตของประเทศชาติ หากได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยเฉพาะด้านจิตอาสาที่นับวันจะมีน้อยลงทุกวันในสังคมของเราถ้าหากเยาวชนที่จะเป็นอนาคตของชาติในวันข้างหน้า เห็นคุณค่าของการดำรงชีวิตตามแบบอย่างของคนไทย เช่น การแสดงออกถึงความกตัญญูต่อบุพการี ซึ่งเป็นเครื่องหมายที่บ่งบอกถึงการเป็นคนดีของสังคม หากได้มีโอกาสดูแล และสอบถาม สนทนากับผู้สูงอายุเปรียบเสมือนเป็นการเรียนรู้ ศึกษาจากภูมิปัญญาที่ไม่ว่าร่างกายจะไม่แข็งแรง แต่ยังมีความคิดที่จะพัฒนาสังคมได้ นักเรียนได้แสดงออกในเรื่องความกตัญญูต่อบุพการี การเสียสละ การมีจิตอาสา มีความอ่อนน้อมถ่อมตน อีกทั้งสามารถสร้างเครือข่ายในการทำความดีในชุมชนของตนเองและสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการเอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน รู้จักการให้ ยิ่งให้ก็ยิ่งได้มา เป็นการคืนความเป็นสังคมและวัฒนธรรมไทยให้ยังคงอยู่ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรม จริยธรรม ความกตัญญูต่อบุพการีให้แก่เยาวชน
2. เพื่อศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุและคนพิการในเขตบริการของโรงเรียน
3. เพื่อสร้างเครือข่ายเยาวชนในการทำความดีในระดับโรงเรียนและชุมชน

ความสำคัญ

โครงการ คุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง วัยทีนยุคใหม่หัวใจยอดกตัญญู นี้ใช้เป็นกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมของนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดีของสังคม รู้จักทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีจิตสาธารณะ ด้วยการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุผู้ป่วย และคนพิการในชุมชนของตนเองโดยเฉพาะบุคคลที่ขาดการดูแลช่วยเหลือจากบุตรหลาน ด้วยการออกเยี่ยม ช่วยเหลือและให้กำลังใจในขั้นพื้นฐาน เช่น การดูแลตนเองเวลาเจ็บป่วย การระวังรักษาสุขภาพ การใช้จ่ายสามัญประจำบ้าน การร่วมทำบุญที่วัด หรือช่วยงานในกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน เป็นต้น อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้เยาวชน นักเรียนได้เรียนรู้

ทักษะชีวิต มีโอกาสสนทนากับผู้รู้และมีประสบการณ์ชีวิตหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งกลุ่มเยาวชน นักเรียนที่มีจิตอาสา ได้รับความอนุเคราะห์ช่วยเหลือข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น ครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ เจ้าหน้าที่จากองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

ขอบเขตของการศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ สพบ.มหาสารคาม เขต 3 และเป็นการศึกษาข้อมูลในชุมชนเขตบริการของโรงเรียนบ้านวังโพธิ์ รวม 4 หมู่บ้าน ประกอบด้วย บ้านวังโพธิ์ หมู่ที่ 6 บ้านหนองสิม หมู่ที่ 11 บ้านโนนงาม หมู่ที่ 16 และบ้านโนนพยอม หมู่ที่ 7 ต.เขวาไร่ อ.โกสุมพิสัย จ.มหาสารคาม ที่เป็นผู้สูงอายุและคนพิการ เริ่มจากภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เป็นต้นไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

- 1.วัยทีน หมายถึง นักเรียน หรือเยาวชนที่กำลังเรียนอยู่ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบ้านวังโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3
- 2.ผู้สูงอายุ หมายถึง ประชากรในชุมชนเขตบริการของโรงเรียนบ้านวังโพธิ์ ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป
- 3.ผู้พิการ หมายถึง ผู้ที่มีความบกพร่องทางด้านร่างกายด้านใดด้านหนึ่ง
- 4.โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ หมายถึง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน บ้านโนนพยอมตำบลเขวาไร่ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม
- 5.องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

โครงการ คุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง วิทยายุคใหม่หัวใจยอดกตัญญู เป็นโครงการประเภทสำรวจ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้ข้อมูลด้านประชากรผู้สูงอายุ และคนพิการในเขตบริการของโรงเรียนจากการสำรวจจริง และสำรวจข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ โดยอาศัยความรู้ คุณธรรม จริยธรรม การเสียสละ และมีจิตสาธารณะ จากการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และหลักคุณธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ซึ่งการจัดทำโครงการครั้งนี้คณะผู้จัดทำได้ทำการศึกษาและค้นคว้าจากเอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ลักษณะเอกลักษณ์ของสังคมไทย

ความหมายของเอกลักษณ์ไทย

ตามพจนานุกรม เอก แปลว่า เด่น หนึ่ง เอกลักษณ์จึงเป็นลักษณะเด่นของสังคมหรือลักษณะส่วนรวมของสังคมที่ เห็นเด่นชัด แตกต่างจากสังคมอื่นๆ เป็นลักษณะเฉพาะของตนเอง เช่น วัฒนธรรมไทยไม่เหมือนกับวัฒนธรรมสังคมอื่น แม้วัฒนธรรมของเราจะได้รับอิทธิพลของต่างชาติตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมาผสมผสานบ้างก็ตาม เป็นการผสมผสานที่เราได้เลือกสรร วัฒนธรรมเหล่านั้นให้เข้ากับความคิดและค่านิยมแบบไทยๆ จนกระทั่งกลมกลืน เข้ากันอย่างแนบสนิทกลายเป็นวัฒนธรรมของไทยที่มีลักษณะเฉพาะของเราแตกต่างไปจากชาติอื่นๆ

สังคมไทยมีที่มาจากสังคมชนบท จากชุมชนแบบที่มีจิตใจโอบอ้อมอารี ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน รักสงบ รักความอิสระ อ่อนน้อมถ่อมตน ทำให้คนไทยมีน้ำใจไมตรีต่อผู้อื่น จนได้รับสมญานามว่า “สยามเมืองยิ้ม” ซึ่งชาวต่างชาติต่างชื่นชมในความมีน้ำใจไมตรีของคนไทย แม้สังคมไทยจะเปลี่ยนแปลงไป และได้รับความเจริญสมัยใหม่ แต่ลักษณะความเป็นกันเองแบบนี้ก็ยังคงเหลืออยู่ เป็นเอกลักษณ์ที่เราได้รับจากบรรพบุรุษซึ่งตกทอดกันมา ดังนั้นเอกลักษณ์ของคนไทยเหล่านี้จึงทำให้สังคมไทยแตกต่างจากสังคมของชาติอื่น ๆ ในโลก

ประเทศไทยมีวิวัฒนาการในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมมาเป็นระยะเวลายาวนาน มีเอกลักษณ์ของสังคมไทยเป็นลักษณะเด่นแตกต่างจากสังคมอื่น เพราะคติธรรมในการพูด การกระทำ รักสงบ อ่อนน้อมถ่อมตนความมีน้ำใจ จนได้รับความชื่นชมจากต่างชาติ ถึงแม้มีอิทธิพลของต่างชาติเข้ามาผสมผสานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันแต่ก็ได้เลือกสรรมาใช้กับวัฒนธรรมแบบไทยก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในความเป็นชาติที่มีพระมหากษัตริย์ ศาสนา ภาษา ศิลปกรรม อาหาร การแต่งกาย ฯลฯ

วัฒนธรรมไทย

สังคมไทยเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมเป็นของตนเอง ซึ่งสั่งสมมาเป็นเวลานานนับพันปี สะท้อนให้เห็นวิถีความเป็นไทย ซึ่งเป็นมรดกของบรรพบุรุษจนกลายเป็นเอกลักษณ์ของไทย ที่มีคุณค่าควรยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติสืบต่อกัน มาช้านาน และเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเป็นชาติไทย

ความเป็นมาของวัฒนธรรมไทย

ชาติไทยเป็นชาติที่มีวัฒนธรรมอันดงามแต่โบราณ โดยมีที่มาดังนี้

1. วัฒนธรรมไทยที่เรามีการปฏิบัติกันอยู่ ส่วนหนึ่งเป็นของคนรุ่นก่อนๆ หรือบรรพบุรุษของเราได้ถ่ายทอดมายัง อนุชนรุ่นหลัง
2. จากการที่เราได้ติดต่อกับชาติอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย คนชาติที่มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมไทย คือมอญขอมอินเดีย จีน และชาติตะวันตก สำหรับมอญ และขอม 2 ชาตินี้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย สิ่งใดมีประโยชน์ก็นำมาดัดแปลง เป็นวัฒนธรรมไทย

ลักษณะสังคมไทย

ประเทศไทย เป็นชาติที่มีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบต่อกันมาเป็นเวลานาน ลักษณะของสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่างๆ ตลอดเวลา อย่างไรก็ตามยังมีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทยอยู่ สรุปได้ดังนี้

1. สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักทางเศรษฐกิจไทยมาตั้งแต่เดิม ทั้งยังเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งทำเงินเข้าประเทศปีละมาก ๆ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเกษตรในสังคมไทย ลักษณะของสังคมเกษตรได้หล่อหลอมชีวิตจิตใจของคนไทยให้รักอิสระอยู่อย่างเรียบง่าย มีจิตใจอ่อนโยนเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เกื้อกูลกันและกัน แม้ชีวิตในปัจจุบันจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม มีการแข่งขันทางธุรกิจมากขึ้น แต่จากการที่สังคมไทยเป็นสังคมชาวพุทธ ทำให้สมาชิกในสังคมสามารถปรับตัวเข้าหากันได้อย่างสงบสุข ไม่มีปัญหาการขัดแย้งกันเหมือนในสังคมประเทศอื่น ๆ

2. สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความผูกพันกันระหว่างเครือญาติอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เนื่องจากการที่สังคมไทยเป็นสังคมเกษตร จึงจำเป็นต้องอาศัยแรงงานของคนในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ครอบครัวของคนไทยแต่เดิมเป็นครอบครัวใหญ่ มี พ่อ แม่ ลูก หลาน ปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติ ๆ รวมอยู่ด้วยเป็นสายสัมพันธ์ทางระบบเครือญาติ เกิดความผูกพัน ห่วงใย ดูแลทุกข์สุขกัน เป็นสายสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นที่ต้องอุปการะเกื้อกูลกัน กตัญญูต่อผู้มีพระคุณและญาติผู้ใหญ่

3. สังคมไทยเป็นสังคมที่ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณีทางพระพุทธศาสนา มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตคนไทยนับตั้งแต่เกิดมาคนไทยจะมีพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาตลอดจนกระทั่งตาย

4. สังคมไทยเป็นสังคมที่เทิดทูนสถาบันกษัตริย์ เนื่องจากประเทศไทยมีการปกครอง

ระบอบกษัตริย์มาตั้งแต่โบราณ ทรงมีฐานะเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ยึดหลักทศพิธราชธรรมในการปกครองประชาชนให้อยู่เป็นสุข ประชาชนก็ให้ความเคารพเทิดทูนพระมหากษัตริย์ โดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช รัชกาลปัจจุบัน ทรงตรากตรำงานหนักเพื่อพสกนิกรของพระองค์ ทรงเป็นมิ่งขวัญ และศูนย์รวมแห่งความสามัคคีของคนในชาติ ได้รับการยกย่องเทิดทูนอย่างสูงในสังคมไทย

5. สังคมไทยเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญในเรื่องอาวุโส ให้เกียรติยกย่องผู้ใหญ่ หรือผู้ที่อาวุโสกว่าซึ่งถือว่าเป็นลักษณะเด่นของสังคมไทย ซึ่งจะพบเห็นได้ในทุกกลุ่มทุกชั้น โดยพ่อแม่ผู้ปกครองจะสั่งสอนลูกหลานกันต่อ ๆ มา ให้เด็กมีสัมมาคารวะต่อผู้ที่อาวุโสกว่า ซึ่งในทางพระพุทธศาสนากล่าวรับรองว่าเป็นคนดีงาม ผู้ที่ปฏิบัติจะได้รับความสุขความเจริญ

ความสำคัญของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มามีอิทธิพลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เป็นวิถีชีวิตและเครื่องยึดเหนี่ยวให้คนไทยมีความสามัคคีกัน วัฒนธรรมไทยจึงมีความสำคัญต่อสังคมไทยดังนี้

1. เป็นเอกลักษณ์ของชาติ
2. สร้างความเจริญก้าวหน้าให้กับประเทศ
3. ส่งเสริมความรักความสามัคคีความเป็นหนึ่งเดียวกัน
4. เป็นความภาคภูมิใจ
5. เป็นวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย
6. เป็นการสนองตอบความต้องการในด้านต่าง ๆ

2. การดูแลสุขภาพ / การปฐมพยาบาล

ทำไมต้องดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ

สาเหตุการเสียชีวิตของผู้สูงอายุไทย พบตามลำดับ 7 โรคดังนี้ โรคมะเร็ง, โรคหัวใจ, โรคไต, โรคปอดอักเสบ, โรคเบาหวาน, โรคตับ และอัมพาต

บรรดาโรคภัยไข้เจ็บที่เกิดกับผู้สูงอายุ มักมาจากปัจจัยหลัก 4 ประการคือ ความเสื่อมของอวัยวะตามวัย พฤติกรรมและ/หรือวิถีชีวิตที่ผ่านมา การเปลี่ยนแปลงของเซลล์ร่างกาย และปัจจัยทางพันธุกรรม พบว่าโรคหลายโรคที่เกิดกับผู้สูงอายุสามารถป้องกันได้

โดยธรรมชาติแล้ว ผู้สูงอายุมีความเสื่อมของรักษามักไม่ดีเท่ากับวัยอื่น เกิดภาวะแทรกซ้อนง่าย เกิดภาวะทุพพลภาพได้สูง เสียค่าใช้จ่ายมาก เป็นภาระกับตัวผู้ป่วย ครอบครัว และเป็นปัญหาสังคมอย่างหนึ่ง ความเสื่อมของอวัยวะผู้สูงอายุ เช่น

- ผิวหนังบางลง ความยืดหยุ่นลดลง เกิดเป็นง้ำได้ง่าย
- กระดูกพรุน เสี่ยงต่อกระดูกหักเมื่อได้รับบาดเจ็บ
- สายตายาว ต้อกระจก
- เซลล์ประสาทการได้ยินเสีย หูตึง
- น้ำตาลในเลือดเริ่มผิดปกติ เสี่ยงต่อโรคเบาหวาน
- หลอดเลือดแข็งตัว เสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดส่วนปลาย หัวใจ และสมอง

- ตับ ประสิทธิภาพการทำงานลดลง
- ไต การกำจัดของเสียออกจากร่างกายมีปัญหามากขึ้น
- เซลล์สมองและเนื้อสมองลดลง ความจำลดลง

ดังนั้นการรู้ธรรมชาติของร่างกายที่เสื่อมตามวัย ดูแลตนเองให้ดี ตรวจสุขภาพก่อนเกิดอาการ รับประทาน จะทำให้เป็นผู้สูงอายุที่สุขภาพดี มีคุณภาพ ชีวิตที่ดีซึ่งเป็นสิ่งที่ปรารถนาของทุกคน

ผู้สูงอายุกับการปฏิบัติตัว

การปฏิบัติตัวของผู้สูงอายุ เกี่ยวข้องกับร่างกาย จิตใจ และปัจจัย 4 อาหารการกินของผู้สูงอายุ จะต้องครอบคลุมอาหารหลัก 5 หมู่ ไม่ว่าจะเป็นโปรตีน ไขมัน เกลือแร่ วิตามิน ผัก ผลไม้ เป็นต้น ผู้สูงอายุจำเป็นต้องหลีกเลี่ยงอาหารที่มีรสหวานจัด มันจัด และเค็มจัด (ไม่หวาน ไม่มัน ไม่เค็ม) และดื่มน้ำสะอาดอย่างน้อยวันละ 6-8 แก้ว (หลีกเลี่ยงเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และน้ำอัดลม) มีแร่ธาตุหลายชนิดที่ผู้สูงอายุต้องการและมักขาด คือ แคลเซียม เหล็ก และสังกะสี

- อาหารที่มีแคลเซียมสูง ได้แก่ นม เต้าหู้ ถั่วเหลือง สาหร่ายทะเล เมล็ดงา ปลาตัวเล็ก ปลาปน ผักใบเขียว

- อาหารที่มีสังกะสี ได้แก่ อาหารทะเล ปลา จมูกข้าวสาลี เมล็ดงา

- อาหารที่มีเหล็กมาก ได้แก่ เนื้อสัตว์ เครื่องในสัตว์ สาหร่ายทะเล เมล็ดฟักทอง

เมล็ดงา จมูกข้าวสาลี

การออกกำลังกาย

การไม่ออกกำลังกายของคนเรา เสี่ยงต่อโรคหลายๆ โรคด้วยกัน เช่น โรคหัวใจและหลอดเลือด โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน โรคเครียดและซึมเศร้า โรคสมองเสื่อม โรคข้อเข่าเสื่อมและกระดูกพรุน ผู้สูงอายุสามารถออกกำลังกายได้ตามความเหมาะสมของร่างกาย เช่น

- การทำกายบริหาร ช่วยให้ข้อต่อและกล้ามเนื้อแข็งแรง ทรงตัวดีไม่หกล้มง่าย (รำมวยจีน ผักโยคะ)

- การออกกำลังกายแบบแอโรบิก คือการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ 3-5 นาทีขึ้นไป (การวิ่งเหยาะๆ การเดินเร็ว ขี่จักรยาน ว่ายน้ำ เดินแอโรบิก หรือการเดินบนสายพาน)

- การฝึกกล้ามเนื้อเฉพาะส่วน ฝึกเกร็งกล้ามเนื้อ ต้นขาของผู้สูงอายุที่เป็นโรคข้อเข่าเสื่อม ช่วยทำให้กล้ามเนื้อแข็งแรง ลดอาการปวด และลดความรุนแรงของโรค

- การเล่นกีฬาที่ชอบ ได้ความสนุกสนาน แต่ไม่หักโหมจนเกินไป

การตรวจสุขภาพร่างกาย

การสังเกตอาการผิดปกติของตนเองเป็นสิ่งสำคัญ ที่ผู้สูงอายุและวัยอื่นๆ พึงปฏิบัติ เช่น แผลเรื้อรัง มีปัญหาการกลืนหรือการย่อยอาหาร เปื้ออาหารและมีน้ำหนักรีด ไอเรื้อรัง ใช้เรื้อรัง เหนื่อยง่าย เจ็บหน้าอก ท้องเสียเรื้อรัง หรือมีท้องผูกสลับท้องเสีย เหล่านี้เป็นต้น จำเป็นจะต้องไปพบแพทย์

นอกจากนี้ ผู้สูงอายุมีปัจจัยเสี่ยงต่อโรคหลอดเลือด แข็ง ได้แก่ ความดันโลหิตสูง

เบาหวาน ไชมันในเลือดสูง อ้วน ซึ่งพบได้บ่อย การตรวจสุขภาพสม่ำเสมอจะช่วยให้วินิจฉัยโรคได้ตั้งแต่ระยะเริ่มแรกก่อนปรากฏ อาการ

การดูแลสุขภาพเพื่อป้องกันโรคหรือปัญหาที่พบบ่อยกับผู้สูงอายุ

ความจริงโรคหรือปัญหาที่พบบ่อยกับผู้สูงอายุหลายโรคสามารถป้องกันการเกิดได้หรือหากเป็นโรคแล้ว ถ้ารู้วิธีดูแลตนเองที่ถูกต้อง จะสามารถลดความรุนแรงหรือภาวะแทรกซ้อนลงได้ ตัวอย่างโรคหรือปัญหาที่ผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเองได้ ดังนี้

โรคข้อเสื่อม

- โรคข้อที่พบบ่อยที่สุด โดยเฉพาะผู้สูงอายุ
- มีการเปลี่ยนแปลงที่กระดูกอ่อนผิวข้อ โดยถูกทำลายแบบค่อยเป็นค่อยไป
- จะมีอาการปวดที่ตำแหน่งข้อ มักเป็นหลังจากใช้ข้อมากกว่าปกติ
- มักบวมที่ข้อไม่มาก ข้ออ่อนกว่าปกติเล็กน้อย เมื่อพักข้ออาการปวดจะลดลงหรือหายไป

เมื่อใช้งานก็กลับมา ปวดใหม่

- อาการจะเป็นๆ หายๆ ขึ้นกับการใช้งานข้อ
 - ข้อฝืด เป็นหลังจากพักข้อ หรือหยุดการเคลื่อนไหวข้อเป็นเวลานาน เช่นหลังตื่นนอน
- อาการข้อฝืดมักไม่เกิน 15 นาที เมื่อขยับข้อสัก 2-3 ครั้งก็ดีขึ้น

การดูแลสุขภาพเพื่อป้องกันหรือลดความรุนแรงของโรคข้อเสื่อม

- ลดน้ำหนัก หรือควบคุมน้ำหนักตัวไม่ให้อ้วน จะได้ผลดีกับข้อเข่า
- บริหารกล้ามเนื้อรอบข้อให้แข็งแรงสม่ำเสมอ
- ใช้ข้ออย่างระมัดระวัง ทะนุถนอม เลี่ยงการเคลื่อนไหวข้อเร็วๆ ปิดข้อมากๆ ซ้ำๆ
- สำหรับข้อเข่า ให้หลีกเลี่ยงการนั่งพับเพียบ ชัดสมาธิ คุกเข่า เพื่อลดแรงกระทำกับข้อ

การหกล้ม

การหกล้มของผู้สูงอายุและวัยอื่น ทำให้เกิดการบาดเจ็บต่ออวัยวะของร่างกาย เช่น แผลถลอก กระดูกหัก กระดูกแตก ข้อพลิก เป็นต้น

ปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้ผู้สูงอายุหกล้ม ได้แก่ ปัญหาการได้ยินและการมองเห็น ความจำกัดลงภาวะขาดสารอาหาร โรคทางสมอง โรคข้อ และการใช้ยาที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

จะป้องกันการหกล้มได้อย่างไร

- ส่งเสริมสุขภาพ เช่น การออกกำลังกายเพื่อให้กล้ามเนื้อแข็งแรง การฝึกเดินที่ถูกต้อง มีโภชนาการที่ดี หลีกเลี่ยงการใช้ยาที่ไม่จำเป็นหรือมากเกินไป ใช้อุปกรณ์ช่วยเดิน ปรับพฤติกรรมส่วนตัว (เช่น ค่อยๆ ลุกขึ้นยืน มองหาวัสดุรอบตัวที่สามารถยึดจับได้)

- ปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อม เช่น ใช้วัสดุกันลื่นในห้องน้ำ ทางเดินมีราวจับตลอด ไม่เดินไปบริเวณที่เสี่ยงต่อการหกล้ม ไม่วางของระเกะระกะ หลีกเลี่ยงการเลี้ยงสุนัขในบ้าน มีแสงสว่างเพียงพอบริเวณทางเดิน เตี้ยนอน แก้ว โถส้วม มีความสูงพอเหมาะ คือไม่เตี้ยหรือสูงเกินไป

ภาวะสมองเสื่อม

พบว่าหลังอายุ 60 ปีความชุกของภาวะสมองเสื่อมจะเพิ่มเป็น 2 เท่าทุก 5 ปี เป็นความผิดปกติในความสามารถของสมอง เช่น ความจำ ความคิด การตัดสินใจ การคำนวณ การ

รับรู้ทิศทาง การใช้ภาษา ที่แสดงออกมามากกว่าในวัยเดียวกัน หรือมากกว่าการหลงลืมตามวัย ซึ่งจะมีผลกระทบกับการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำงาน หรือการเข้าสังคม มีการเปลี่ยนแปลงของบุคลิกภาพและพฤติกรรมได้ โรคที่พบบ่อยได้แก่ โรคอัลไซเมอร์ รองลงมาคือโรคหลอดเลือดสมอง

การป้องกันภาวะสมองเสื่อม สามารถปฏิบัติได้ดังนี้

- ป้องกันหรือรักษาโรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน ไขมันในเลือดให้อยู่ในระดับปกติ
- พยายามทำกิจกรรมที่มีการกระตุ้นให้มีการใช้งานสมอง โดยผ่านทางประสาทสัมผัสต่างๆ ได้แก่ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ โดยใช้สมองทุกส่วน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ มีการคิด แก้ไขปัญหา วางแผน การตัดสินใจ เช่น เข้าชมรมผู้สูงอายุ เรียนหนังสือ เล่นดนตรี ร้องเพลง ท่องเที่ยว ทำงานหลังเกษียณ
- หลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมที่ขาดการใช้ทักษะ เช่น นั่งเฉยๆ นอนทั้งวัน ดูโทรทัศน์อย่างเดียว ไม่ยอมเข้าสังคม
- ทำจิตใจให้สดใสสำเร็จ พบว่าความเครียดและ อารมณ์ซึมเศร้าจะมีผลต่อสติ ความจำ ทำให้เสี่ยงต่อภาวะสมองเสื่อม
- งดสูบบุหรี่ และเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์
- ออกกำลังกายสม่ำเสมอ

3. ความกตัญญูต่อกตเวทิต

กตัญญู หมายถึง บุคคลผู้รู้คุณของคนอื่น กตเวทิต หมายถึง บุคคลที่ตอบแทนผู้มีคุณแก่ตน ดังนั้น คำว่า กตัญญูต่อกตเวทิต จึงหมายถึง บุคคลผู้รู้คุณที่คนอื่นกระทำแล้วและทำตอบแทนบุคคลที่มีคุณและสร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่เรานั้นมีมากมาย ยกตัวอย่างเช่น พ่อแม่ ครูอาจารย์ พระมหากษัตริย์ เป็นต้น พ่อแม่ เป็นผู้ให้กำเนิดแก่ลูก เลี้ยงดู ป้องกันและรักษา พ่อแม่ที่เป็นพ่อแม่จริงๆ เมื่อให้กำเนิดลูกแล้วจะไม่ทอดทิ้ง ถึงแม้จะประสบความลำบากยากจน ลำเค็ญสักเพียงใดก็ตาม ก็จะไม่ทอดทิ้งลูก กลับคอยป้องกันภัยอันตรายต่างๆ ไม่ให้เกิดแก่ลูก เมื่อมีเหตุสุดวิสัยที่จะป้องกันได้ เช่น ต้องประสบภัยคือความเจ็บไข้ได้ป่วย พ่อแม่ก็ไม่ทอดทิ้งพยายามทำการรักษา พยาบาลด้วยตัวเองบ้าง หาหมอมารักษาบ้าง บางครั้งพ่อแม่ต้องทำงานหนัก อापเหงื่อต่างน้ำ ยอมอด ยอมทนเพื่อลูก ต้องการให้ลูกได้ศึกษาเล่าเรียน มีความรู้ ความฉลาดเท่าทันคนอื่น พ่อแม่ นอกจากจะให้กำเนิด เลี้ยงดู ป้องกันรักษาลูกแล้ว ท่านทั้งสองยังมีจิตใจที่ประกอบด้วยคุณธรรม คือ พรหมวิหารธรรม 4 ประการ อันได้แก่ เมตตา ความรักใคร่สนิทสนม กรุณา ความปรานีสงสารในเมื่อมีความทุกข์ยากเดือดร้อน มุทิตา พลอยยินดีในความสำเร็จของลูกด้วยความจริงใจ และอุเบกขา ความวางเฉยในเมื่อลูกมีการงานทำ สามารถเลี้ยงตนและครอบครัวได้ พ่อแม่ได้ทำการเลี้ยงดู จึงต้องเลี้ยงท่านตอบแทน ช่วยทำการงานของท่าน รักษาวงศ์สกุลไว้ ประพฤติตนให้เป็นผู้ควรรับมรดก เมื่อท่านล่วงลับไปแล้ว ควรทำบุญอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลไปให้ ดังนั้น พ่อแม่จึงเป็นผู้มีคุณแก่ลูกทั้งหลาย ครูอาจารย์ เป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ ไม่ว่าจะป็นระดับไหน ชั้นไหนก็ตาม เรียกว่าท่านสอนให้เรามีความรู้ ความสามารถ

ประกอบด้วยคุณธรรม จริยธรรม นำคุณธรรมและจริยธรรมไปใช้เป็นเครื่องมือป้องกันตัวเอง นำความรู้ความสามารถไปใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพการงาน ครูอาจารย์นับได้ว่าเป็นครูคนที่สองรองจากพ่อแม่ ครูอาจารย์ ได้ทำการอบรมสั่งสอน จึงต้องทำการต้อนรับด้วยความเต็มใจ เมื่ออยู่ร่วมกับท่าน ต้องเข้าไปคอยอุปัฏฐากรับใช้ เมื่อไม่ได้รับใช้ใกล้ชิดท่าน เวลาท่านมีกิจเรียกใช้ ก็ยินดีรับใช้ เชื้อฟุ้งคำสอนของท่านและตั้งใจศึกษาเล่าเรียน ดังนั้น ครูอาจารย์จึงเป็นผู้มีคุณแก่ศิษย์ทั้งหลาย พระมหากษัตริย์ หมายถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระองค์ผู้ทรงเป็นพระประมุขของประเทศ สืบเชื้อสายมาจากกษัตริย์องค์ก่อนๆ ซึ่งได้รับการเอกราชของประเทศมาไม่ต้องตกเป็นเมืองขึ้นของชาติอื่น มอบมรดกคือเอกราชและอธิปไตยไว้ให้แก่พวกเรา แม้ทุกวันนี้ พระองค์ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจของชนชาติไทย ทรงสละความสุขส่วนพระองค์เพื่อความสุขของพสกนิกร โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ แม้จะอยู่ในถิ่นทุรกันดารไกลแสนไกลเพียงใด พระองค์ก็เสด็จไปบำบัดทุกข์ บำรุงสุข ช่วยเหลือและให้กำลังใจเสมอ ดังนั้น พระมหากษัตริย์ จึงเป็นผู้มีคุณแก่พสกนิกรทั้งหลาย สมควรที่บุคคลผู้อาศัยอยู่ใต้ร่มพระบารมีต้องประพฤติตนเป็นพลเมืองดี เคารพเชื้อฟุ้งในพระบรมราโชวาทที่ตรัสสอน ด้วยเหตุที่พ่อแม่ ครูอาจารย์ และพระมหากษัตริย์ ได้สร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่ลูก จึงนับว่าเป็นผู้มีคุณ และสมควรอย่างยิ่งที่ทุกๆ คนควรที่จะตอบแทนคุณ คือ สร้างสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่ท่านเหล่านั้นบ้าง ตามสมควรแก่ความสามารถ และโอกาสอำนวย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การทำโครงการ คุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง ภัยที่ยุคใหม่ หัวใจยอดกตัญญู คณะผู้จัดทำมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ประชากรกลุ่มผู้สูงอายุและผู้พิการ ในชุมชนเขตบริการของโรงเรียน บ้านวังโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรผู้สูงอายุและผู้พิการ ในชุมชนเขตบริการของโรงเรียนบ้านวังโพธิ์ ที่ประสบปัญหาด้านสุขภาพ ครอบครัวยาก การดูแล และมีภาระรับผิดชอบเกินกำลัง จนเป็นเหตุแห่งปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ความเครียด ซึมเศร้า หดหู่ใจ ไม่เห็นความสำคัญของตนเอง เป็นต้น

ระยะเวลาดำเนินการ

ใช้เวลาในการดำเนินการตามโครงการ เริ่มตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 เป็นต้นไป

ขั้นตอนดำเนินการ

- 1.สำรวจข้อมูลผู้สูงอายุและผู้พิการ จากข้อมูลด้านประชากรจากผู้นำหมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลเขาไร่ และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านโนนพยอมรวมทั้งหมด 4 หมู่บ้าน
- 2.นำข้อมูลที่ได้มาคัดกรอง เพื่อจัดกลุ่มผู้สูงอายุ /ผู้พิการ ตามความเสี่ยงด้านและปัญหาที่พบ
- 3.ขอคำแนะนำและคำปรึกษาจากครูผู้สอน ผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ และผู้พิการเบื้องต้น
- 4.ออกเยี่ยมเพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกของกลุ่มเป้าหมายเพื่อหาวิธีช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาที่พบ รวมถึงช่วยเหลือ ให้กำลังใจ สอบถาม สัมภาษณ์ สนทนาในเรื่องที่สนใจและเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีกิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมดำเนินการ

- 4.1 กิจกรรม เยี่ยมผู้สูงอายุ ให้กำลังใจ ได้ความรู้คู่กับบุญ
- 4.2 กิจกรรม หมอ ม. ตัน ทุกคนจิตอาสา
- 4.3 กิจกรรม พบปัญหา วัยที่น้อยคอยแก้ไข
- 4.4 กิจกรรม สร้างสุขทางใจด้วยกองทุนบุญกตัญญู (รายได้จากการจำหน่าย

ผลิตภัณฑ์ บริษัทจำลองของนักเรียน)

5.บันทึกผลการปฏิบัติตามกิจกรรม

6.เปรียบเทียบด้านคุณธรรมของนักเรียนก่อนและหลังร่วมกิจกรรมตามโครงการและสรุปผลการดำเนินงาน

อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินการ

- 1.ข้อมูลด้านประชากร ในชุมชนเขตรับบริการของโรงเรียนบ้านวังโพธิ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3
- 2.ตารางบันทึกผลการดำเนินการตามโครงการ
- 3.กล้องถ่ายรูป
- 4.สมุด / ปากกา / ดินสอ
- 5.อื่น ๆ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน

จากผลการดำเนินงานตามโครงการ คุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง วัยทีนยุคใหม่ หัวใจยอดกตัญญู ในชุมชนเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน ในช่วงที่ผ่านมา พบว่า

กิจกรรมที่ 1 เยี่ยมผู้สูงวัยให้กำลังใจได้ความรู้คู่กับบุญ ชุมชนในเขตบริการของโรงเรียนบ้านวังโพมมีจำนวนผู้สูงวัยและผู้พิการ จากการสำรวจข้อมูลเป็นจำนวนมาก และผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปจะได้รับเบี้ยยังชีพจากองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่ ซึ่งสามารถช่วยบรรเทาภาระในการดำรงชีวิตได้ระดับหนึ่ง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้านค่าใช้จ่ายได้หมด หลายคนยังต้องอยู่ในภาวะขาดแคลน จึงเป็นสิ่งที่ดีหากมีหน่วยงานหรือผู้ที่เห็นความสำคัญมาช่วยแก้ปัญหา และจากการดำเนินงานตามกิจกรรมนี้ผู้สูงวัยมีความพึงพอใจ ให้ความร่วมมืออย่างดีในการสนทนา สัมภาษณ์ ของกลุ่มผู้จัดทำโครงการ

กิจกรรมที่ 2 หมอ ม. ต้น ทุกคนจิตอาสา จากการดำเนินงานพบว่า ผู้สูงวัยส่วนมากมีปัญหาเรื่องสุขภาพที่เป็นไปตามปกติของผู้สูงอายุ เช่น ปวดตามข้อ เบาหวาน สายตาไม่ดี เบื้องต้นสามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้องในการดูแลรักษาสุขภาพตนเอง การเข้ายาสามัญประจำบ้าน จากการแนะนำของกลุ่มนักเรียนผู้จัดทำโครงการ พฤติกรรมการซื้อยามากินเองลดลง และเวลาไม่สบายจะไปพบหมอเพื่อรับคำปรึกษา และมีสุขภาพจิตดีขึ้น มองเห็นคุณค่าของตนเอง และมีความสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ไม่เป็นภาระของผู้อื่น

กิจกรรมที่ 3 พบปัญหาวัยทีนน้อยคอยแก้ไข พบว่าจากการดำเนินงานตามโครงการมีผู้สูงอายุและผู้พิการได้รับการดูแลช่วยเหลือ เอาใจใส่ขึ้นเบื้องต้นจากผู้ดำเนินตามโครงการ จำนวนหนึ่งตามความจำเป็นของปัญหาที่พบ และตามความสามารถของกลุ่มเยาวชน นักเรียนจะสามารถทำได้ และผลเป็นที่น่าพอใจเพราะการดำเนินกิจกรรมยังเป็นการทำให้สังคม และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบปัญหาในชุมชนเพื่อหาทางแก้ไขช่วยกัน

กิจกรรมที่ 4 สร้างสุขทางใจด้วยกองทุนบุญกตัญญู จากการจัดกิจกรรม ตามโครงการในส่วนนี้พบว่าสามารถสร้างเครือข่ายของการทำดีในโรงเรียนและชุมชนได้ นักเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนให้ความสำคัญกับวิถีการดำรงชีวิตตามอย่างเอกลักษณ์ของสังคมไทย ด้วยการแสดงออกถึงความรัก ความกตัญญู ต่อผู้มีพระคุณ มีการเสียดละ จิตอาสา อีกทั้งดำเนินชีวิตตามคุณธรรมของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมสังคมด้วยกัน โดยการบริจาคทรัพย์ บริจาคแรงกาย แรงใจ ช่วยเหลือผู้ที่ควรช่วยเหลือ แต่ก็ยังไม่ทั่วถึงซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาในการดำเนินกิจกรรมต่อไป และมีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างเครือข่ายการทำ ความดีอยู่เสมอ ๆ

บทที่ 5

สรุปผลการดำเนินการ อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การดำเนินงานโครงการ คุณธรรม จริยธรรม เรื่อง วิทยายุทธใหม่ หัวใจอดทนอดกลั้น คณะผู้จัดทำได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ และสามารถสรุปผลได้ ดังนี้

สรุปผลการดำเนินงาน

ผลจากการดำเนินงานตามโครงการ พบว่านักเรียน เยาวชนส่วนมากมีคุณธรรม จริยธรรม เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มองเห็นความสำคัญของผู้อื่น รู้จักการเสียสละ และมีจิตอาสา ผู้สูงอายุและผู้พิการในชุมชนได้รับการเอาใจใส่ดูแล ได้รับการแสดงออกด้านความกตัญญูกตเวทิจากบุตรหลาน เป็นผู้ที่มีคุณค่าและเป็นภูมิปัญญาของสังคม ไม่ถูกมองว่าเป็นภาระของคนอื่น มีกำลังใจในการใช้ชีวิต โรงเรียนมีเครือข่ายเยาวชนในการทำความดีที่ยั่งยืน

อภิปรายผล

จากการดำเนินงานตามโครงการขอสรุปผลเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความกตัญญู เสียสละ และจิตสาธารณะ
2. นักเรียนมีทักษะในการสำรวจข้อมูลจากการสอบถาม การจดบันทึก การถ่ายภาพ
3. นักเรียนมีการสร้างเครือข่ายในการทำความดี มีจิตอาสา กตัญญูสามารถช่วย

แก้ปัญหาในสังคมได้

4. เปิดโอกาสในการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียน ชุมชน และวัด
5. นักเรียนสามารถนำเอาหลักคุณธรรมไปใช้ในการดำรงชีวิตเพื่อเป็นคนดีในสังคมได้

ข้อเสนอแนะ

โครงการคุณธรรม จริยธรรม เรื่อง วิทยายุทธใหม่ หัวใจอดทนอดกลั้น นี้สามารถนำไปบูรณาการได้กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ อีกทั้งนำไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันในสังคมได้จริง เพื่อสนับสนุนเยาวชนให้เป็นคนดีมีคุณธรรมตามแบบอย่างของสังคมไทย ตามที่สังคมในปัจจุบันต้องการเป็นอย่างมาก

เอกสารอ้างอิง

- กนกวลี ชูชัยยะ และกฤษดา บุญยสมิต. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
รัชกาลที่ 9 พระเจ้าอยู่หัวของประชาชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร :
ห้างหุ้นส่วนจำกัด ปกรณ์ศิลป์พรินติ้ง, 2546.
- วิทย์ วิศทเวทย์ และเสถียรพงษ์ วรรณปก. พระพุทธศาสนา ม.3. พิมพ์ครั้งที่ 19.
กรุงเทพมหานคร : บริษัทร่มเกล้า, 2553.
- สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ(วพ.). โครงการกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและ
วัฒนธรรมช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ บริษัทพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
จำกัด, 2547.
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโกสุมพิสัย. การดูแลสุขภาพ/การปฐมพยาบาล. มหาสารคาม :
สำนักงานสาธารณสุขอำเภอโกสุมพิสัย, 2553.
- องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่. บัญชีผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่
มหาสารคาม : องค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่, 2556.
- ข่าวสารจาก: <http://www.vcharkarn.com/varticle/38965>

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

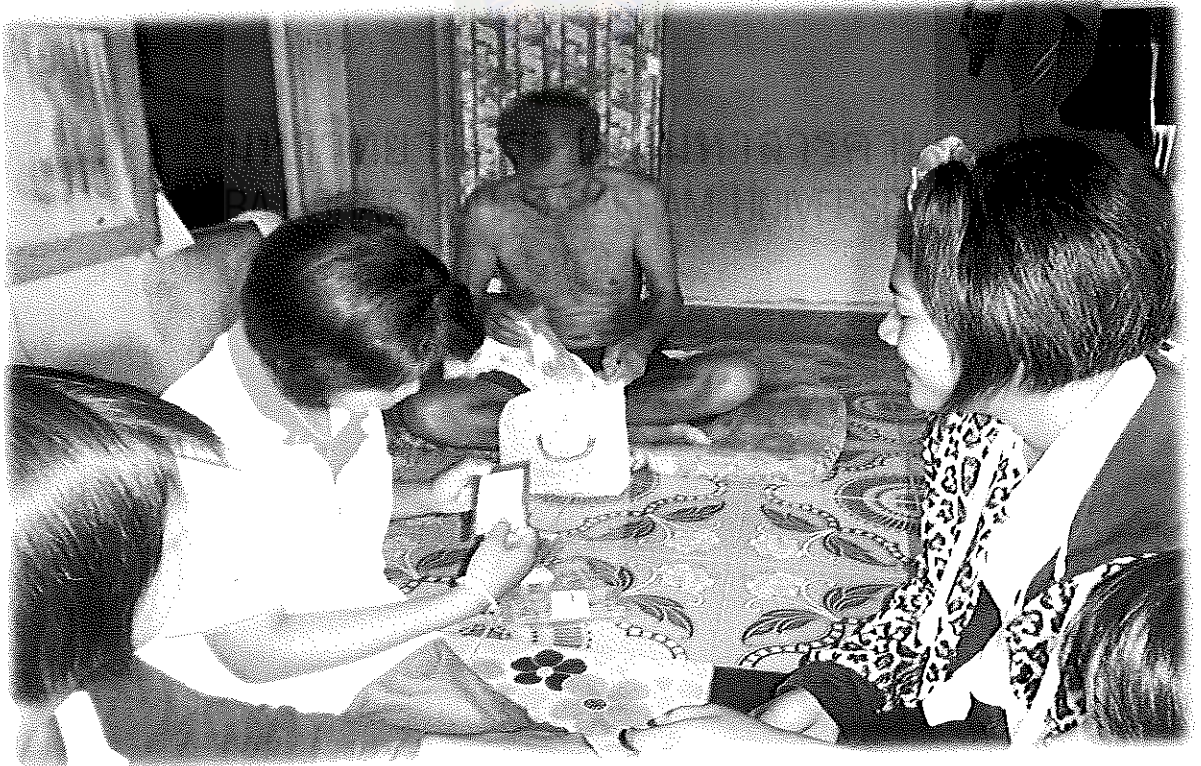
ภาพภาคผนวกที่ 1 ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงพยาบาลชุมชนบ้านโนนพยอม

ภาพภาคผนวกที่ 2 ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากชุมชนและองค์การบริหารส่วนตำบลเขวาไร่

ภาพภาคผนวกที่ 3 รับการอบรมจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพเบื้องต้น

ภาพภาคผนวกที่ 4 ดำเนินกิจกรรมเยี่ยมผู้สูงวัย/สนทนา/บันทึกข้อมูลต่าง ๆ

ภาพภาคผนวกที่ 5 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเรียบเรียงจัดทำรายงานและแผนผังโครงการ

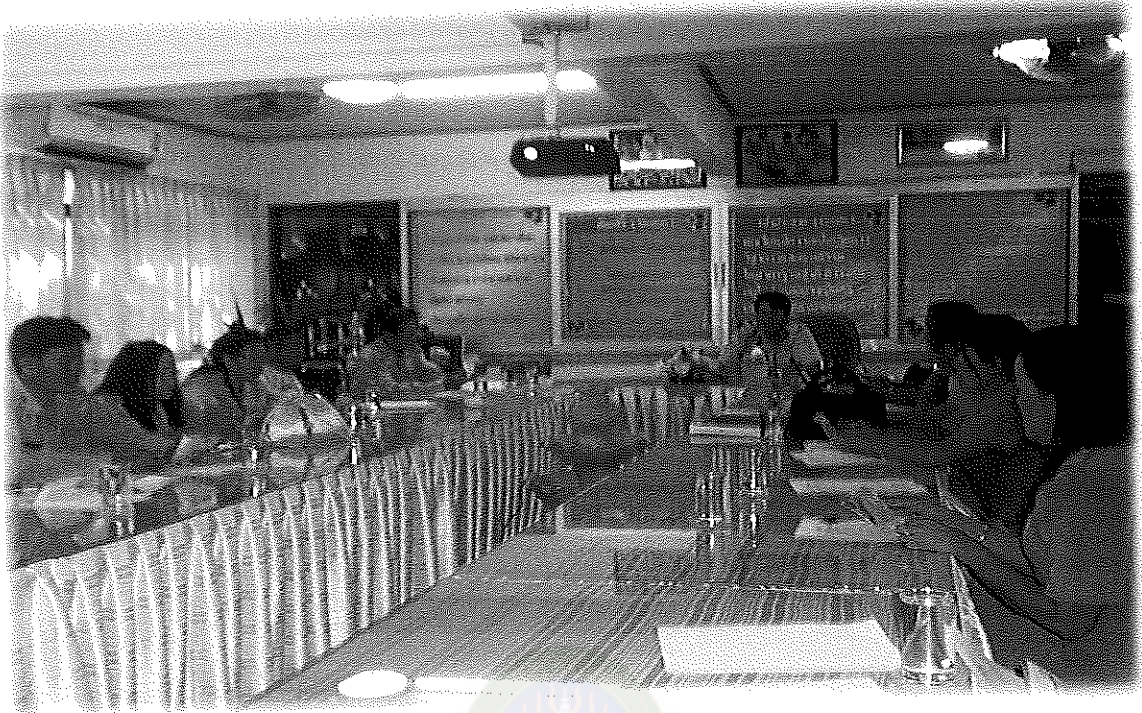

ภาพภาคผนวกที่ 6 นักเรียนนำเสนอผลงาน

ภาคผนวก ฉ
ภาพประกอบการวิจัย

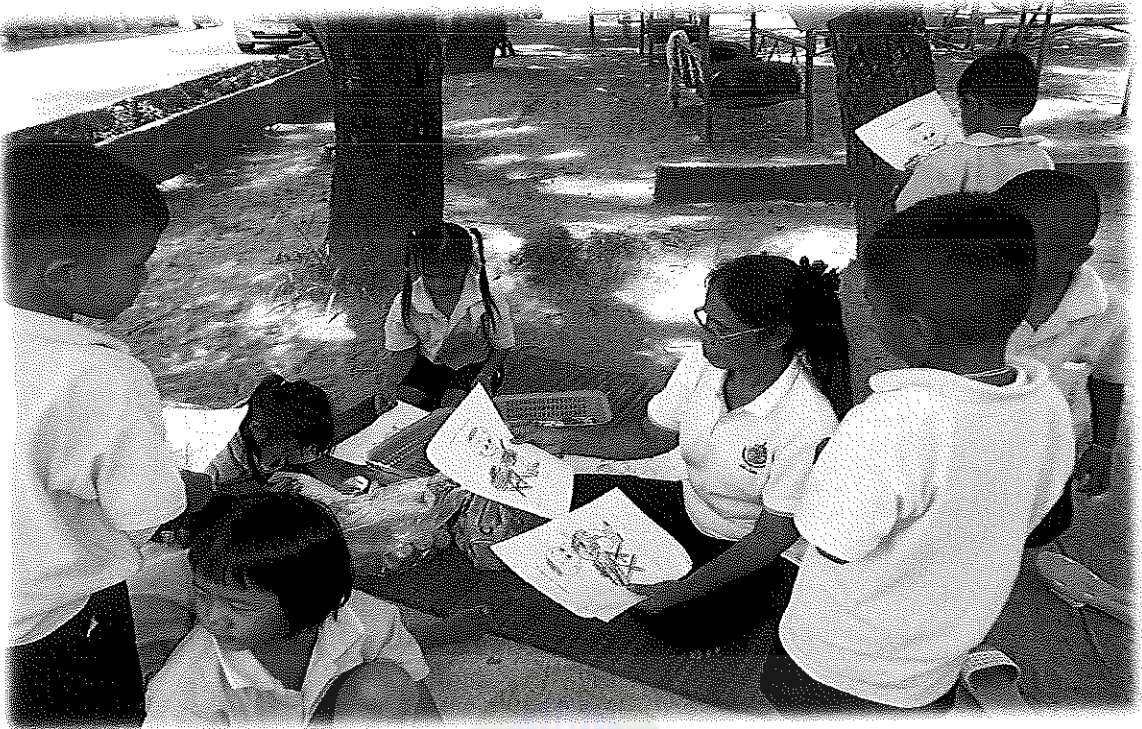
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพภาคผนวกที่ 7 การประชุม/สนทนาร่วมกันของคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา
เพื่อศึกษาสภาพด้านการจัดการเรียนรู้

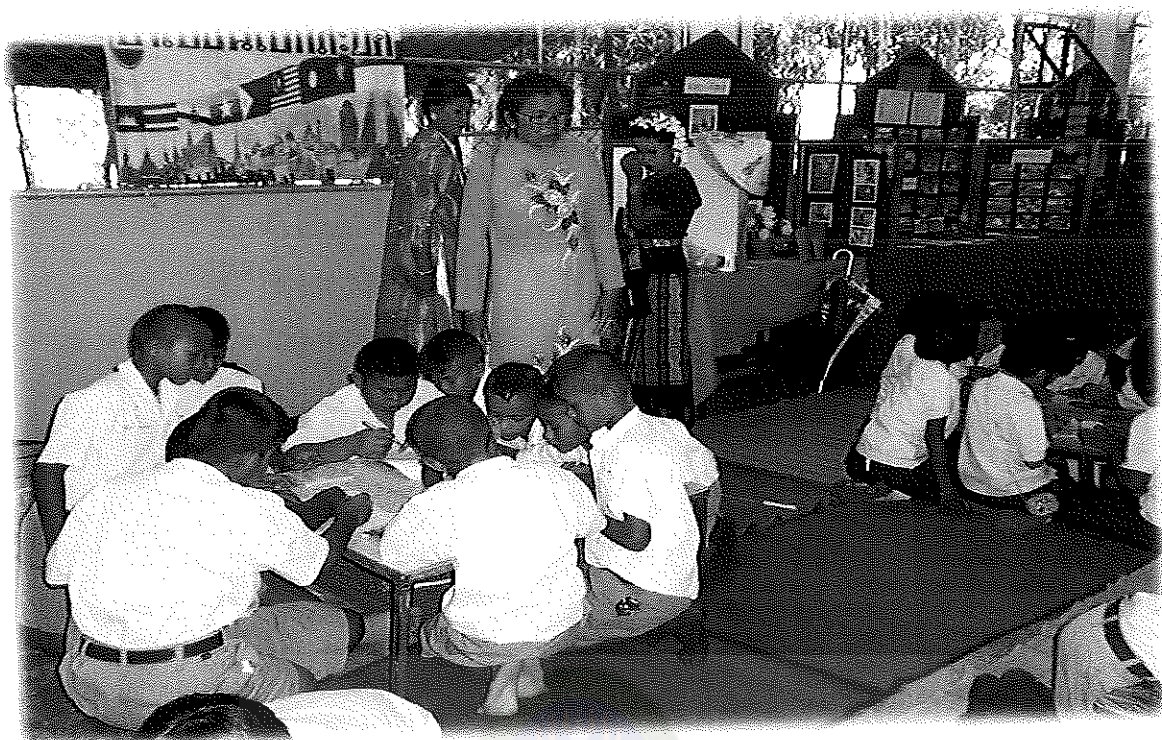
ภาพภาคผนวกที่ 8 นายวิเชียร ไชยบัง ครูใหญ่โรงเรียนลำปลายมาศ วิทยากรในการประชุม
เชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาบุคลากรในการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ
วันที่ 14 มิถุนายน 2556

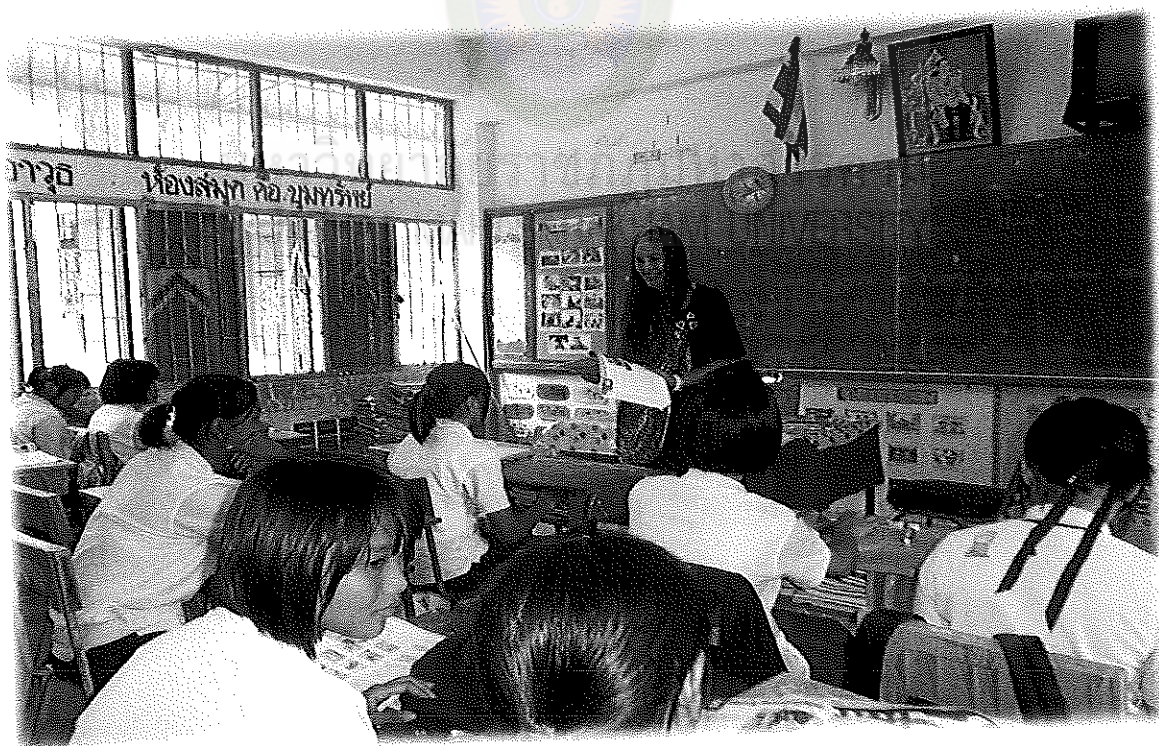
ภาพภาคผนวกที่ 9 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ระดับชั้นปฐมวัย

ภาพภาคผนวกที่ 10 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3

ภาพภาคผนวกที่ 11 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6

ภาพภาคผนวกที่ 12 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

ภาพภาคผนวกที่ 13 การแสดงผลงานโครงการของนักเรียน

ภาพภาคผนวกที่ 14 หลังการดำเนินการพัฒนาบุคลากรร่วมกันสนทนากลุ่มในการจัดการเรียนรู้